

ด่วนที่สุด
ที่ ทส 0204/ 941

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 2743
วันที่..... 1 มี.ค. 2549

สอ. 1/132
1 พ.ค. 49
1/1326

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน
กรุงเทพฯ 10400

28 เมษายน 2549

เรื่อง การรับรองข้อเสนอโครงการขอรับทุนสนับสนุนกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (GEF)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แนวทางการดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (GEF)
2. หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส 0204/292.2
ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2548
3. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0504/2392 ลงวันที่
25 เมษายน 2549

ด 1 - 10

1. เรื่องเดิม

กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Global Environment Facility) หรือ GEF คือกลไกความร่วมมือบนหลักการของความเป็นหุ้นส่วน (Partnership) ทางด้านการเงินระหว่างประเทศ ที่ได้รับการก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2534 เพื่อให้การสนับสนุนการเงินกับประเทศหรือผู้ที่ขอรับการสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม 6 ด้านคือ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเสื่อมโทรมของดิน น้ำและน้ำบาดาล สารตกค้างยาวนาน และการลดลงของชั้นโอโซนในบรรยากาศ เงินกองทุน GEF ได้รับบริจาคจากประเทศที่พัฒนาแล้วต่างๆ เป็นเงินกองทุนให้เปล่าสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในการอนุรักษ์ตามอนุสัญญาทางสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศเพื่อพิทักษ์สิ่งแวดล้อมโลก ปัจจุบันมีประเทศสมาชิก 176 ประเทศ สำหรับประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2537

ประเทศไทยเข้าร่วมประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (UNCED) ณ นครริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล ระหว่างวันที่ 3-14 มิถุนายน 2535 โดยได้รับรองแผนปฏิบัติการ 21 และปฏิญญาริโอ ว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา รวมทั้งแถลงการณ์ว่าด้วยหลักการเรื่องป่าไม้ ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเดิม) ลงนามในอนุสัญญา 2 ฉบับคือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมี GEF เป็นกลไกทางการเงินในการสนับสนุนการดำเนินงานตามอนุสัญญาให้บรรลุเป้าหมาย ในการส่งเสริมการดำเนินพันธกิจต่างๆ GEF กำหนดให้แต่ละประเทศสมาชิกแต่งตั้งผู้รับผิดชอบเพื่อปฏิบัติหน้าที่พิจารณากำหนดคน โยบาย แผนการดำเนินงานและงบประมาณตลอดจนประสานและกลั่นกรองข้อเสนอโครงการตามหลักเกณฑ์ เพื่อขอรับการสนับสนุนจาก GEF ในการนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอชื่อ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมปฏิบัติหน้าที่หน่วยงานประสานกลางเชิงปฏิบัติ (Operational Focal Point) ตามแนวทางการขอรับการสนับสนุนการดำเนินโครงการจาก GEF ว่าแต่ละประเทศที่ได้รับความช่วยเหลือจาก GEF จะต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการเข้ามารับผิดชอบโครงการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 และ 2

2. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากคณะรัฐมนตรีมีมติ วันที่ 1 ตุลาคม 2545 กรณีความตกลงกับต่างประเทศ “...กำหนดแนวทางปฏิบัติเรื่องการติดต่อทำความตกลงกับต่างประเทศ การทำอนุสัญญา และสนธิสัญญาต่างๆ โดยในกรณีกระทรวง ทบวง กรมใดๆ จะทำความตกลงกับต่างประเทศ ให้หน่วยงานดังกล่าวขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการลงนามความตกลงทุกครั้ง...” และมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 29 พฤศจิกายน 2546 “...ให้รับหรือขอรับการช่วยเหลือทางการเงิน ... ได้เฉพาะความช่วยเหลือที่ไม่มีเงื่อนไข...ยกเว้นการให้การช่วยเหลือในลักษณะที่เกิดประโยชน์แก่ภูมิภาค และมีได้ผูกพันกับประเทศไทยโดยตรง การให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ...ทั้งนี้หากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐแห่งใดมีความจำเป็นต้องขอรับความช่วยเหลือ... นอกเหนือจากข้อยกเว้นดังกล่าวข้างต้น ให้เสนอเรื่องพร้อมเหตุผลความจำเป็นให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป” และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 17 สิงหาคม 2547 “... เรื่อง การขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ... โดยที่ยังมีการรับ/ขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศในกิจกรรม/โครงการต่างๆ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ... จึงขอให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2546 ข้างต้นอย่างเคร่งครัด หากจำเป็นจะต้องรับหรือขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นกรณีๆ ก่อนการดำเนินการต่อไป...”

ในการนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้หารือประเด็นเงื่อนไข ขอบผูกพันกับสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และแนวทางปฏิบัติกับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ชี้แจงว่าสมควรปฏิบัติได้โดยสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

3. เรื่องที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ก. ประเด็นเสนอเพื่อพิจารณา

1. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการรับรองจาก GEF ให้เป็น Focal Point ตามแนวทางการขอรับการสนับสนุนการดำเนินโครงการจาก GEF ซึ่งแต่ละประเทศสมาชิกของ GEF จะต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการเข้ามารับผิดชอบในฐานะหน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานเชิงปฏิบัติ (Operational Focal Point) ในการรับรองข้อเสนอโครงการ ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอปลัดกระทรวงฯ ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว จึงขอให้มีความอำนาจในการพิจารณาข้อเสนอโครงการ เนื่องจากยังไม่มีรับรองจากฝ่ายไทย

2. ในกรณีที่โครงการใดได้รับอนุมัติสนับสนุนทางการเงินจาก GEF และมีข้อผูกพันทางการเงินที่หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องสนับสนุนเงินร่วมในการดำเนินโครงการ ที่เป็นตัวเงิน (In Cash) ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ก่อนการลงนามในข้อตกลงทางการเงิน

ข. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับข้อเสนอโครงการจำนวนมากพิจารณาลงนามรับรองก่อนนำเสนอ GEF เพื่อพิจารณาอนุมัติเงินสนับสนุนตามหลักเกณฑ์

4. การวิเคราะห์ผลกระทบของการลงมติคณะรัฐมนตรี

ก. ผลดี

เงินกองทุนสิ่งแวดล้อมโลกเป็นเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่าโดยการมีส่วนร่วม (Partnership) เพิ่มเติมจากแผนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่เดิม ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยเป็นภาคีอนุสัญญาด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศที่สำคัญหลายอนุสัญญา อาทิ อนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและพิธีสารเกียวโต อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพความเป็นทะเลทราย อนุสัญญาเวียนนาและพิธีสารมอนทรีออล อนุสัญญาว่าด้วยสารตกค้างยาวนาน ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการปฏิบัติตามอนุสัญญาดังกล่าว เพื่อพิทักษ์และปกป้องสิ่งแวดล้อม ซึ่งการรับรองข้อเสนอโครงการเป็นการแสดงถึง ความตั้งใจของประเทศไทยที่จะร่วมมือกับกองทุนสิ่งแวดล้อมโลกในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ข. ผลเสีย

ไม่มี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบดังนี้

1. ให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติหน้าที่ Operational Focal Point มีอำนาจในการพิจารณาให้การรับรองข้อเสนอโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจาก GEF
2. ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการ นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ก่อนการลงนามในข้อตกลงทางการเงิน สำหรับกรณีที่โครงการได้รับอนุมัติสนับสนุนทางการเงินจาก GEF และมีข้อผูกพันทางการเงินที่เป็นตัวเงิน (In Cash) ร่วมสนับสนุนในการดำเนินโครงการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายยงยุทธ ดิษยะไพรัช)

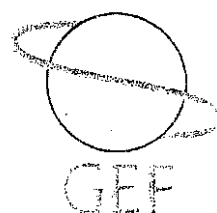
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

โทร./โทรสาร 0 2278 8625, 0 2278 8621

แนวทาง
การขอรับการสนับสนุน
การดำเนินโครงการจาก
กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก

กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก

1. กองทุน GEF คืออะไร

กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Global Environment Facility) หรือเรียกย่อๆ ว่ากองทุน GEF (จี อี เอฟ) คือกลไกความร่วมมือทางการเงินระหว่างประเทศ ที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อให้การสนับสนุนทางการเงินกับประเทศหรือผู้ที่ขอรับการสนับสนุน เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตทางสิ่งแวดล้อมโลก 4 ประการ คือ

- ✱ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
- ✱ ความเสื่อมโทรมของน่านน้ำสากล
- ✱ การคุกคามจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
- ✱ การลดลงของชั้นโอโซนในบรรยากาศ

ทั้งนี้ การดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของพื้นดิน โดยเฉพาะการขยายพื้นที่การแปรสภาพเป็นทะเลทราย ซึ่งเกี่ยวข้องกับพื้นที่ปัญหาหลักทั้ง 4 ประการข้างต้น ก็อาจขอรับการสนับสนุนจากกองทุน GEF ได้เช่นกัน

ในปัจจุบัน กองทุน GEF ยังทำหน้าที่เป็นกลไกทางการเงินให้กับอนุสัญญาว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Persistent Organic Pollutants, POPs) ด้วย

2. ความเป็นมา

ณ การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (United Nations Conference on Environment and Development, UNCED) ในปี ค.ศ. 1992 ณ เมืองรีโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล ได้มีการลงนามให้การรับรองอนุสัญญาสำคัญ 2 ฉบับ คืออนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity) และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change) การลงนามดังกล่าว เป็นการส่งสัญญาณให้เห็นว่า ยุคใหม่ของการร่วมมือบนหลักการของความเป็นหุ้นส่วน (partnership) ได้เริ่มขึ้นแล้ว และเพื่อให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาดังกล่าวได้ ประเทศที่พัฒนาแล้วจึงจัดตั้งกองทุน GEF ขึ้น เพื่อให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ประเทศกำลังพัฒนาเหล่านั้น

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้มอบหมายให้กองทุน GEF ทำหน้าที่เป็นกลไกทางการเงินชั่วคราวของอนุสัญญาฯ ทั้งนี้ บทบัญญัติของอนุสัญญาฉบับต่างๆ และบทบัญญัติของกองทุน GEF เอง ได้กำหนดให้ใช้เงินของกองทุน GEF เพื่อบรรลุเป้าหมายของอนุสัญญาดังกล่าวคือ สำหรับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้เงินจะต้องสอดคล้องกับนโยบาย กลยุทธ์ แผนงานที่มีความสำคัญในลำดับต้นๆ และเงื่อนไขการขอรับทุนช่วยเหลือ ตามที่ที่ประชุมสมัชชาภาคี (Conference of the Parties, COP) ของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพได้ให้ความเห็นชอบ และในทำนองเดียวกัน สำหรับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การใช้เงินของกองทุน GEF จะต้องเป็นไปตามแนวทางเบื้องต้นเกี่ยวกับนโยบาย แผนงานที่มีความสำคัญในลำดับต้นๆ และเงื่อนไขการขอรับทุน ซึ่งที่ประชุมสมัชชาภาคีได้ให้ความเห็นชอบไว้เช่นเดียวกัน

3. กองทุน GEF กับภารกิจพิทักษ์สิ่งแวดล้อมโลก

กองทุน GEF ถูกก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1991 โดยมีลักษณะเป็นกองทุนทดลอง และต่อมาได้มีการปรับโครงสร้างใหม่หลังจากการประชุมสุดยอดโลกที่เมืองรีโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล ให้เป็นกองทุนที่สามารถปฏิบัติงานได้โดยมีกลยุทธ์ มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และเอื้ออำนวยความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ มากขึ้น การปรับโครงสร้าง

และภารกิจดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ค.ศ. 1994 เป็นต้นมา โดยมี 34 ประเทศที่ให้การันจะให้เงินสมทบสนับสนุนภารกิจของกองทุน GEF รวมทั้งสิ้นประมาณ 2,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ต่อมาในปี ค.ศ. 1998 มี 36 ประเทศที่ให้การันจะให้เงินรวมกัน 2,750 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปัจจุบันกองทุน GEF มีสมาชิก¹ ประกอบด้วยตัวแทนรัฐบาลของ 166 ประเทศ

4. หลักปฏิบัติงาน 10 ประการของกองทุน GEF

1) เพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของการเป็นกลไกทางการเงินในการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กองทุน GEF จะปฏิบัติหน้าที่ตามแนวทางที่กำหนดไว้โดยที่ประชุมสมัชชาภาคี สำหรับการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการลดลงของชั้นโอโซนในบรรยากาศ กองทุน GEF จะปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนดไว้ในพิธีสารมอนทรีออลว่าด้วยสารที่ทำลายชั้นโอโซน และบทแก้ไขเพิ่มเติมของพิธีสารฯ

* 2) กองทุน GEF เป็นแหล่งการเงินใหม่และเพิ่มเติม (new and additional financial resources) เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินในลักษณะให้เปล่า (grants) หรือเงินกู้ที่มีเงื่อนไขผ่อนปรน เพื่อให้พอกับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น (incremental costs) ตามที่ได้ตกลงกันไว้แล้วในการดำเนินมาตรการเพื่อประโยชน์ต่อ หรือเพื่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมโลก

3) กองทุน GEF จะดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างประหยัดและคุ้มกับค่าใช้จ่าย เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อสิ่งแวดล้อมโลก

4) กองทุน GEF จะให้ทุนสนับสนุนแก่โครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศนั้นๆ และเป็นโครงการเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีความสำคัญลำดับต้นๆ ของประเทศ และเป็นโครงการที่ระบุไว้แล้วในแผนงานของประเทศ (national programmes)

5) การดำเนินงานของกองทุน GEF มีลักษณะยืดหยุ่น ในอันที่จะตอบสนองต่อสภาพการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งตอบสนองต่อแนวโน้มนโยบายของที่ประชุมสมัชชาภาคี และตามประสบการณ์ที่ได้รับจากการติดตามตรวจสอบและการประเมินผลโครงการและกิจกรรมต่างๆ

6) กองทุน GEF จะเปิดเผยข้อมูลโครงการทั้งหมด ทั้งนี้หมายถึงข้อมูลที่ไม่เป็นความลับต้องปกปิด

7) เปิดโอกาสให้ผู้ที่ได้ประโยชน์และผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการ เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ และได้รับคำชี้แนะที่เหมาะสม

8) โครงการต่างๆ ของกองทุน GEF จะดำเนินการตามเงื่อนไขการขอรับทุนตามที่ระบุไว้อย่างชัดเจน ตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 9 ของบทบัญญัติของกองทุน GEF (GEF Instrument)

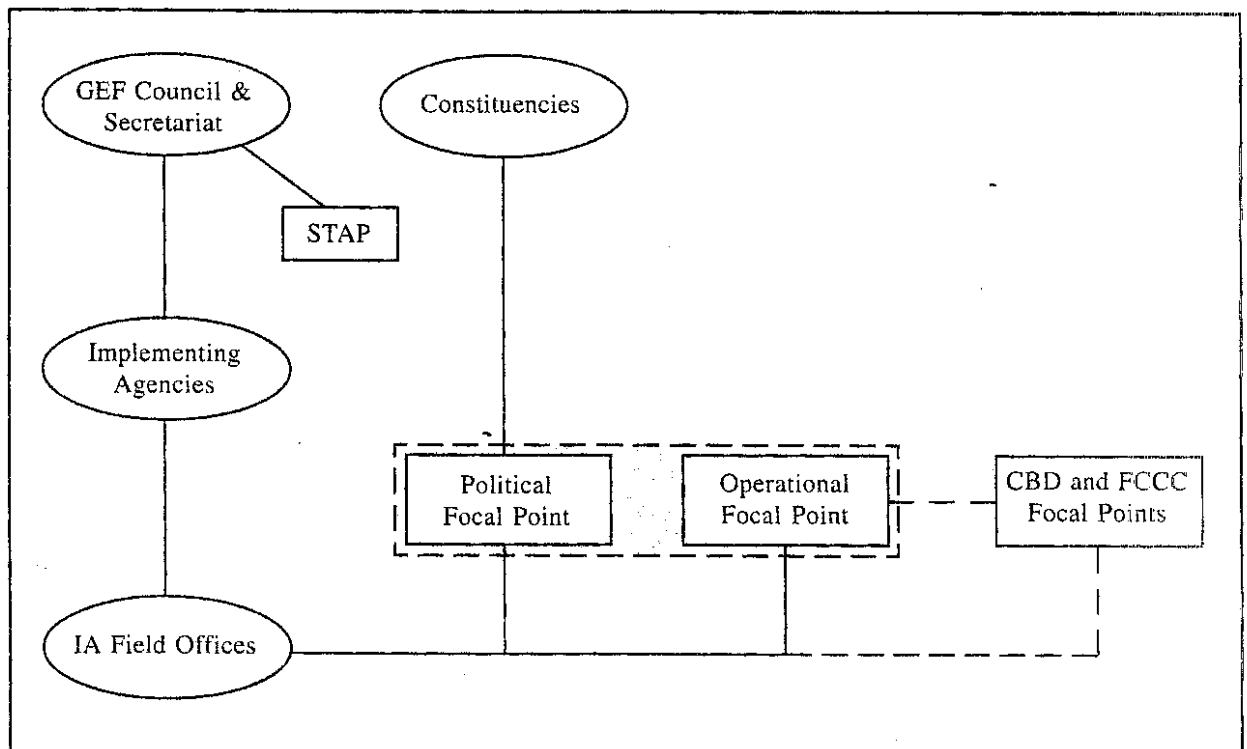
9) ในการมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสิ่งแวดล้อมโลก กองทุน GEF จะดำรงบทบาทในการเร่งรัด (catalytic role) ให้เกิดการปฏิบัติงาน รวมทั้งการระดมเงินทุนจากแหล่งเงินอื่นๆ เพื่อสมทบให้กับโครงการ

10) กองทุน GEF จะประกันว่า จะมีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลแผนงานและโครงการต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ

5. ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารของกองทุน

5.1 ผู้มีส่วนร่วม (Participants)

รูปที่ 1 แสดงองค์ประกอบและโครงสร้างของผู้มีส่วนร่วม ซึ่งประกอบด้วย คณะมนตรีกองทุน GEF (Council) สมัชชา (Assembly) สำนักเลขาธิการ (Secretariat) หน่วยงานบริหารโครงการ (Implementing Agencies) คณะที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Scientific & Technical Advisory Panel, STAP) องค์กรเอกชน (non-governmental organizations) และหน่วยงานกลางประสานการดำเนินงาน (focal points) และมีรายละเอียดดังนี้

รูปที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างกองทุน GEF กับหน่วยงานต่างๆ

5.1.1 คณะมนตรีกองทุนฯ (Council)

คณะมนตรีกองทุน GEF เป็นคณะกรรมการอิสระที่มีความรับผิดชอบหลักเพื่อการพัฒนา ลงมติ และประเมินผลแผนงานต่างๆ ของกองทุน GEF (GEF Work Programme) สมาชิกของคณะมนตรีกองทุน GEF ประกอบด้วยผู้แทนจาก 32 กลุ่มประเทศ (constituencies) (16 ประเทศจากกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา 14 ประเทศจากกลุ่มประเทศอุตสาหกรรม และ 2 ประเทศจากกลุ่มประเทศซึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนาไปสู่ความเป็นอุตสาหกรรม) และจะประชุมกันปีละ 2 ครั้ง โดยข้อตัดสินใจต่างๆ ใช้ฉันทามติ แต่ถ้าไม่สามารถหาฉันทามติได้ ก็อาจจะใช้การลงคะแนนเสียง

5.1.2 สมัชชา (Assembly)

สมัชชาของกองทุน GEF ประกอบด้วย ประเทศและรัฐที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกทั้งหมด สมัชชามีการประชุมทุกๆ 3 ปี เพื่อวางกรอบและประเมินทิศทางนโยบายในการดำเนินงานโดยรวมของกองทุน GEF

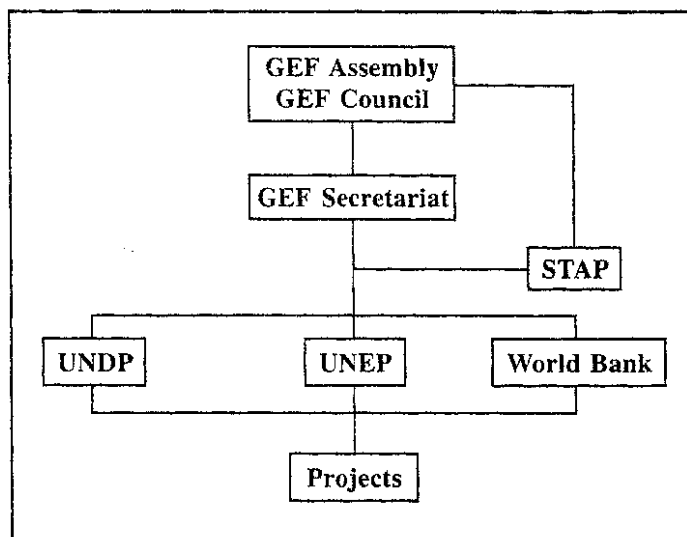
5.1.3 สำนักเลขาธิการ (Secretariat)

หน่วยงานนี้ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ 40 นาย ประจำอยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. และรายงานผลการปฏิบัติงานโดยตรงต่อคณะมนตรีกองทุน GEF และสมัชชาของกองทุน GEF และดูแลให้มีการดำเนินงานตามนโยบายของคณะมนตรีกองทุน GEF และสมัชชาอย่างเป็นรูปธรรม

สำนักเลขาธิการจะประสานงานในการนำโครงการต่างๆ บรรจุไว้ในแผนงานประจำปี รวมทั้งประสานงานเพื่อการยกร่างและควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของโครงการหรือกิจกรรมตามแผนงานนั้น และตรวจสอบให้แน่ใจว่าโครงการเหล่านั้น ได้ดำเนินไปตามกลยุทธ์และนโยบายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังให้บริการด้านต่างๆ

5.1.4 หน่วยงานบริหารโครงการ (Implementing Agencies)

หน่วยงานบริหารโครงการของกองทุน GEF ประกอบด้วย สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme, UNDP) โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme, UNEP) และธนาคารโลก (World Bank) จึงนับเป็นการผนึกความเชี่ยวชาญหลากหลายสาขาเพื่อปฏิบัติงานร่วมกัน ภารกิจของหน่วยงานบริหารโครงการดังกล่าว มีดังนี้ และแสดงสรุปในรูปที่ 2

รูปที่ 2 กรอบการปฏิบัติงานของกองทุน GEF

การทำงานแบบเป็นทีมในลักษณะนี้ และด้วยข่ายงานที่กว้างขวางของหน่วยงานบริหารโครงการแต่ละแห่ง ส่งผลให้กองทุน GEF สามารถเริ่มโครงการที่หลากหลายจำนวนมากในประเทศกำลังพัฒนา ในยุโรปตะวันออกและในสหพันธรัฐรัสเซีย รวมกว่า 140 ประเทศ อีกทั้งเป็นการเสริมความเป็นปึกแผ่นให้กับการดำเนินการกิจของแต่ละหน่วยงานบริหารโครงการเอง และเป็นช่องทางให้ผนวกประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมโลกเข้าไปไว้ในนโยบายและแผนงานของหน่วยงานบริหารโครงการเหล่านั้นด้วย

5.1.5 คณะที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Scientific & Technical Advisory Board, STAP)

คณะที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ประกอบด้วยสมาชิก 12 นาย จะรายงานผลการปฏิบัติงานโดยตรงต่อคณะมนตรีกองทุน GEF ซึ่งเป็นผู้กำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะที่ปรึกษา นี้ คณะที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะให้คำปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการกำหนดนโยบาย การวางยุทธศาสตร์ ปฏิบัติการและแผนงานของกองทุน GEF คณะที่ปรึกษา ยังทำหน้าที่ตรวจสอบโครงการในบางช่วงการดำเนินโครงการ

* สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ มีความรับผิดชอบหลักในการดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค และการเสริมสร้างสมรรถนะ

* โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ มีความรับผิดชอบหลักเพื่อเร่งรัด (catalyze) การพัฒนาการวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าของการจัดการสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่กองทุน GEF ให้การสนับสนุน

* ธนาคารโลก (World Bank) มีความรับผิดชอบหลักในการพัฒนาและดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน

และทำหน้าที่รวบรวมผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ ไว้ การดำเนินงานของคณะที่ปรึกษาฯ นี้ ได้รับการสนับสนุนโดยสำนักเลขาธิการที่ตั้งอยู่ในสำนักงานใหญ่ของ UNEP ณ กรุงไนโรบี

คณะที่ปรึกษาฯ ให้การสนับสนุนกองทุน GEF ในการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน (ตามที่กล่าวไว้แล้วในข้อ 1 และจะกล่าวโดยละเอียดในข้อ 9) ภารกิจของคณะที่ปรึกษาฯ มีดังนี้

- * จัดประชุมคณะผู้เชี่ยวชาญ
- * จัดเตรียมรายงานประกอบการกำหนดกรอบงานของกองทุน GEF
- * ประเมินผลการดำเนินงานในเรื่องต่างๆ เช่น ตัวอย่างความสำเร็จในเรื่องความยั่งยืนในระบบนิเวศน์ หรือเรื่องเทคโนโลยีพลังงานทดแทน เป็นต้น
- * จัดทำรายงานเกี่ยวกับทางเลือกด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับแผนงานของกองทุน GEF

5.1.6 องค์กรเอกชน (Non-governmental Organizations, NGOs)

ในฐานะผู้สนับสนุนที่มีความรู้และมีประสิทธิภาพ องค์กรเอกชนจึงมีบทบาทตั้งแต่ต้นในการปรับโครงสร้างและแนวนโยบายของกองทุน GEF ปัจจุบันการมีส่วนร่วมขององค์กรเอกชน ทั้งจากระดับท้องถิ่นและระดับระหว่างประเทศ นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง มิใช่แต่เฉพาะในระดับโครงการ แต่ในระดับนโยบายของกองทุน GEF ด้วย นอกจากนี้ องค์กรในระดับหมู่บ้านและกลุ่มต่างๆ ในชุมชน สถาบันการศึกษา และมูลนิธิต่างๆ ก็เป็นผู้ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของกองทุน GEF

5.1.7 หน่วยกลางประสานการดำเนินงาน (Focal Points)

เพื่อให้แน่ใจว่าโครงการที่แต่ละประเทศได้รับการสนับสนุนจากกองทุน GEF เป็นโครงการตอบสนองความสำคัญลำดับต้นๆ ที่แท้จริงของประเทศนั้นๆ แต่ละประเทศที่ได้รับความช่วยเหลือจากกองทุน GEF จะต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการเข้ามารับผิดชอบโครงการ ดังนี้

- * **หน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานเชิงนโยบาย** ที่จะทำหน้าที่ประสานเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักการและนโยบายการดำเนินงานของกองทุน GEF และ
- * **หน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานเชิงปฏิบัติการ** ที่จะดูแลเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำโครงการไปปฏิบัติให้บังเกิดผล

หน้าที่ของหน่วยงานกลางประสานการดำเนินงาน

หน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานเชิงนโยบาย (ผู้มีส่วนทุกหน่วย)	หน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานเชิงปฏิบัติการ (เฉพาะประเทศผู้ได้รับความช่วยเหลือเท่านั้น)
(i) รับเอกสารและจดหมายติดต่อจากสำนักเลขาธิการ ที่เกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานของกองทุน GEF และเผยแพร่เอกสารข้อมูลเหล่านั้น ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและแก่ผู้ที่สนใจในแต่ละประเทศ	(i) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าข้อเสนอโครงการและกิจกรรมที่เสนอขอรับทุนในประเทศนั้น สอดคล้องกับความสำคัญลำดับต้นๆ ของประเทศ และเป็นไปตามพันธกรณีที่ประเทศนั้นได้ให้ไว้ในอนุสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมโลก
(ii) สื่อสารและรายงานทัศนะ/ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของฝ่ายรัฐบาล ให้กับสำนักงานเลขาธิการ	(ii) ระบุแนวคิดโครงการ ที่สนองต่อความสำคัญลำดับต้นๆ ของประเทศ
(iii) ทำหน้าที่เป็นศูนย์รับเรื่องราวติดต่อจากสมาชิกฝ่ายอื่นๆ ภายในกลุ่มประเทศ (constituencies) ที่ตนรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศของสมาชิกคณะมนตรีกองทุนที่เป็นตัวแทนของกลุ่มประเทศนั้นๆ	(iii) ดูแลเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโครงการ รวมทั้งให้ความเห็นชอบและการรับรองโครงการที่เสนอเพื่อขอรับการสนับสนุน ตามความเหมาะสม

หน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานเชิงนโยบาย (ผู้มีส่วนทุกหน่วย)	หน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานเชิงปฏิบัติการ (เฉพาะประเทศผู้ได้รับความช่วยเหลือเท่านั้น)
(iv) ทำหน้าที่เป็นศูนย์รับเรื่องราวและติดต่อภายในประเทศ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องนโยบายการดำเนินงานของกองทุน GEF ให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแก่ผู้ประสานงานภายในประเทศของอนุสัญญาทั้งสองฉบับ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุน GEF และอำนวยความสะดวกต่อการปรึกษาหารือภายในประเทศเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานของกองทุน GEF	(iv) อำนวยความสะดวกแก่การปรึกษาหารือในระดับกว้างเกี่ยวกับการปฏิบัติการของกองทุน GEF ในประเทศ (v) รายงานผลกิจกรรมของกองทุน GEF รวมทั้งผลการดำเนินงานของโครงการต่างๆ

5.2 คู่หู (Partners)

ประกอบด้วยธนาคารเพื่อการพัฒนาต่างๆ ที่มีอยู่ในภูมิภาค (regional development banks) และองค์กรเอกชน (non-governmental Organizations)

5.2.1 ธนาคารเพื่อการพัฒนาที่มีอยู่ในภูมิภาค (Regional Development Banks)

เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. 1999 กองทุน GEF ให้ธนาคารเพื่อการพัฒนาต่างๆ ที่มีอยู่ในภูมิภาค เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการของกองทุน GEF ด้วย เรียกว่าเป็น Executing Agencies (EA) หลังจากนั้น กองทุน GEF ได้ขยายโอกาสให้ทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ ได้แก่ IFAD UNIDO และ FAO ทำหน้าที่เป็น EA ด้วย เพื่อรองรับการที่กองทุน GEF ทำหน้าที่เป็นกลไกทางการเงินให้กับอนุสัญญา POPs

5.2.2 องค์กรเอกชน (Non-governmental Organizations, NGOs)

รายละเอียดเช่นเดียวกับข้อ 5.1.6

6. เกณฑ์พื้นฐานสำหรับการอนุมัติโครงการ

โครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุน GEF จะต้องเป็นโครงการที่ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมโลกอย่างชัดเจน และจะต้องมีหน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ เข้ามาร่วมดำเนินโครงการอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ จะต้องเป็นโครงการที่คุ้มค่าคุ้มค่า นำผลไปใช้กับพื้นที่อื่นได้ (replicable) และการยกร่างโครงการนั้น จะต้องเป็นไปโดยอาศัยแรงจูงใจเป็นพื้นฐาน เพื่อให้แน่ใจว่าเมื่อกองทุน GEF ยุติการให้การสนับสนุนแล้ว โครงการก็ยังสามารถดำเนินต่อไปได้ด้วยความยั่งยืนทางการเงินของโครงการ (financial sustainability)

นอกจากนี้ โครงการที่เสนอ จะต้องมียุทธศาสตร์พื้นฐานของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เที่ยงตรงและหนักแน่น และประกอบด้วยแผนการติดตามตรวจสอบและแผนการประเมินผลด้วย

กองทุน GEF จะไม่ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนโดยตรง โดยทั่วไปแล้วโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจะมีส่วนสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับชาติ อีกทั้งเป็นโครงการที่มีแหล่งเงินสนับสนุนอื่น เพื่อประโยชน์ต่อโลก

No. 0204/ **292,2**

Ministry of Natural Resources
and Environment
92 Soi Phahon Yothin 7
Phahon Yothin Road
Bangkok 10400 Thailand
Tel: (662) 278-8626
Fax: (662) 278-8621

14 February B.E. 2548 (2005)

Dear Mr Mohament T.E.I – Ashry,

Subject : Thailand's GEF Operational Focal Point

Please refer to the letter No. 0204/90 dated 17 January 2005 as attached.
In this connection, please be informed that the Permanent Secretary, Ministry of Natural Resources and Environment – MONRE is Thailand's Operational Focal Point for GEF.

Thus, all matters related to GEF Operational Focal Point should be directed to the Permanent Secretary of MONRE at the following address:

Mr Petipong Pungbun Na Ayudhya
Permanent Secretary
Ministry of Natural Resources and Environment
92 Soi Phahon Yothin 7
Phahon Yothin Road,
Bangkok 10400 Thailand
Tel : (662) 2788583
Fax : (662) 2788545

Please be assured of our fullest cooperation.

Yours sincerely,

(Mr. Somchai Pienstaporn)

Deputy Permanent Secretary

Ministry of Natural Resources and Environment

Mr Mohamed T.E.I. – Ashry
Chief Executive Office and Chairman
Global Environment Facility
1818 H Street, NW
Washington D.C. 20433
USA.
Tel : (202) 473 3202
Fax : (202) 522 3240, 522 3246

ที่ นร ๐๕๐๔/๒๕๔๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย	3
สำนักงานกฤษฎีกา	
รับที่	2685
วันที่	26 มี.ค. 2549
เวลา	11.28-1

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๔๙

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับนโยบายและการรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (GEF)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๑๐๐/๔๙๐๒๔๒
ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ขอหารือว่า การรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (GEF) ขัดต่อมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศหรือไม่ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการต่อข้อเสนอโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอเรียนชี้แจง ดังนี้

๑. มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ได้แก่ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๗ (เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ) ซึ่งย้าให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ (เรื่อง การขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ) อย่างเคร่งครัด

๒. โดยที่มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ข้างต้น กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง รับหรือขอรับการช่วยเหลือทางการเงิน ตลอดจนความช่วยเหลือในรูปแบบอื่น ๆ จากต่างประเทศได้เฉพาะความช่วยเหลือที่ไม่มีเงื่อนไข ข้อผูกพันหรือพันธกรณีที่จะทำให้ประเทศไทยขาดสิทธิในการเจรจาต่อรองในฐานะคู่สัญญาที่เท่าเทียมกัน รวมทั้งมีข้อยกเว้นด้วยในกรณีเป็นการให้การช่วยเหลือในลักษณะที่เกิดประโยชน์แก่ภูมิภาค และมีได้ผูกพันกับประเทศไทยโดยตรง และการให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ นอกจากนั้นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๗ ยังได้กำหนดหลักการเพิ่มเติมว่า หากจำเป็นต้องรับหรือขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นกรณี ๆ ก่อนดำเนินการต่อไป

๓. หากการขอรับการสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการต่อข้อเสนอโครงการก่อนเสนอกองทุนสิ่งแวดล้อมโลกพิจารณาต่อไปนั้น ไม่มีเงื่อนไข ข้อผูกพัน หรือพันธกรณีใด ๆ ที่จะทำใหประเทศไทยเกิดความเสียเปรียบ หรือขาดสิทธิในการเจรจาต่อรองใด ๆ ในฐานะคู่สัญญาที่เท่าเทียมกัน

/หรือ...

หรือเป็นการให้การสนับสนุนทางการเงินในลักษณะที่เกิดประโยชน์แก่ภูมิภาค และได้ผูกพันกับประเทศไทยโดยตรง ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ หรือเป็นการขอรับการสนับสนุนทางการเงินที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้ว เห็นความจำเป็นที่จะต้องขอรับการสนับสนุนตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๗ ดังกล่าวข้างต้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็สามารถพิจารณาดำเนินการไปได้โดยไม่ถือว่าขัดกับมติคณะรัฐมนตรีแต่ประการใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔ [024]

www.cabinet.thaigov.go.th